

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Batthyány-utca 13.

Megjelen

minden szombaton.

Előfizetési ára:

Az egész színházi évadra 5 korona.

I. évfolyam.

Debrecen, 1904. november 12.

7. szám.

Debrecen színészete.

A magyar színészetnek általában, de különösen a debreceni színészetnek — éppen úgy, mint a világtörténelemnek — ma már három korszakát lehet számítani.

Az alakító művészet magyar ó-korában Kelemen László és a többi apostol vándorolt szegényes kordén hazátlanul a hazában, s bizony az egyetlen ékesség, melyet magukon hordtak lelkük nemessége volt, az egyedüli kincs, a mit közönségük elé szórhattak, a honszeretet lángvörös virágaiból állott.

A díszes középkor, melyben a „lovagok“ pompás csarnokban ölthettek magukra fénylő páncélokot, a mikor a színpad, a hazafias érzelmek kultiválása mellett, munkarendjébe vett minden — lelket és elmét nemesítő — más művészetet is: Debrecenben azon időtől számítható, a mikor az állandó színház kapui legelőször megnyitk a nagy közönség előtt.

Lehetetlen e korszakot jelző időpont nagy emlékei felett egyszerűen napirendre térni. Szükséges, hogy a mai színészetet ismerő újabb nemzedék valamely — legalább körvonalozott — képet kapjon a debreceni színészet középkorának kezdetéből.

Ez okból első sorban ideiktatom az állandó színház első — megnyitó előadásának színlapját (Egész terjedelmében lapunk második oldalán közöljük. — Szerk.), a melynek névsora már magában is dísz és hatalmasan vonzó ereje lehetett „Bánkban“ ünnepi előadásának.

És karképet festő a színháznyitó előadás kritikája is, melyet az akkor hetenként megjelent „Debrecen-Nagyvárad Értesítő“-ben írt néhai idősebb

Balla Károly, a lap szerkesztője, a kulturális haladásnak igaz barátja. Az első előadásról hozott tudósítás szószerint a következő:

„Az 1865. október 7-ike nevezetes nap less városunkra nézve, ekkor nyílt meg annyi fáradsággal, szorgalommal s áldozattal épült színházunk, örömmel sietett mindenki, a teljes fénynyel kivilágított művészet csarnokába, — vidékről is számosan érkeztek vendégek, — már esti fél hét órakor szorongásig megtelt páholy, zártszék, és galléria, hangosan dobogott keblünk, várva a percet, melyben reményeink teljesülését siker koronázza. — Felsuhant az előfüggöny, sajós taps s éljenek közt kilépett házánk első művésznője Jókainé asszony, szívéhez szóló csengő hangon művészettel szavalá el Jókai által ez alkalomra írt prologot, azután éneklé Kölcsey hymnusát az egész személyzet lelkesedve, ezután következett halhatatlan költőnk K a t o n a „Bánkban“ 5 felvonásos remek drámája, mind a főbb, mind a mellék szereplőkön meglát-

VÍDOR PÁL,
a Népszínház igazgatója.

szott, hogy az ünnepély magasztosságától áthatva, igyekeztek szerepeiket megoldani. Az előadásról ítélve e társulat a vidéken legjobb drámai erőskel rendelkezik. Méltánylásunk s elismerésünket érdemli ki Reszler ur, hogy igyekezett a közönség igényeit kielégíteni. Ilyen kerekded előadást még keveset láttunk városunkban, melyért a jutalom a rendesőt illeti.“

A debreczeni állandó színház megnyitó előadásának szinlapja:

Első szini előadás.

Szab. kir. Debreczen város n. é. közönségének tiszteletére a nézőhely teljes kivilágításával,

Jókainé asszony közreműködése mellett.

DEBRECZEN VÁROSI SZÍNHÁZ.

Reszler István igazgatása alatti dráma, népszínmű, opera, operette színtársulat által.

Szombaton, október 7-én, 1865.

első szini előadásul:

I-ső szak. **Prolog** a megnyitás alkalmára írta *Jókai Mór*, előadja *Jókainé* asszony.

Ezt követi: **A néphymnus** Kölcseytől, éneklí az ösz-szes személyzet, *vezeti Jakobi karnagy*.

II. szak. **Ünnepi nyitány**, ez alkalomra szerzette és előadását vezeti *Zsák Vilmos* karmester.

III. szakasz:

BÁNK BÁN

Eredeti tragoedia 5 felvonásban. Írta *Katona* (Művezető *Molnár*.)

SZEMÉLYZET.

II. Endre, magyar király — — — Együd.	Simon-bán, Melinda
Gertrud, királyné <i>Jókainé</i> asszony.	bátyja — — — — Horváth.
Otto, Berchtold me-rániai hercegnek fia,	Petur-bán — — — — Rónay.
Gertrud testvére Hegedüs.	Zászlós ur — — — — Marosi.
Bánkbán, Magyar-ország nagy ura Molnár.	Miska-bán a királyfiak nevelője — — — — Foltényi.
Melinda, felesége Libera Gizella.	Sólom mester, fia — Chován.
Soma, fiacskájuk Kovács Ella.	Isidora, thüringiai leány Piffkó Lina.
Mikhal-bán, Melinda bátyja — — Tar.	Udvarnok — — — — Takács.
Zászlós urak, vendégek, udvornokok, békétlenek, katonák. Idő: 1213.	Biberách, német lovag Gárdonyi.
	Tiborc, pór — — — — Dózsa.

A színpad gépezeteinek, diszleteinek, festését és teljes felszerelését eszközölte *Mühdorfer Vilmos* ur, a herczeg Kóburg gothai udvari színház díszlet és gépezet igazgatója, ki is ezen alkalomra személyesen megjelent.

Az első függöny ifj. *Telepi* Károly ur rajza után készült, — a változási függönyt, mely ez alkalommal kivételesen a *prologhoz* használtatik, rajzolta és festette *Mühdorfer Vilmos* ur.

Helyárak: Alsó és közép páholy 8 frt. Családi páholy 12 frt. Felső páholy 6 frt. Támlásszék 2 frt. Földszinti zárt-szék 1 frt 50 kr. Emeleti zárt-szék 1 frt. Földszinti álló hely 1 frt. Karzat 50 kr.

Kezdeté 7, vége 10 órakor.

Régi szerelem.

On revient toujours . . .

A „*Debreczeni Szinpad*“ számára írta: *Vidor Marcsi*.

*Bücsüt mondott a szinfalaknak,
Sirt is utána eleget
Elválva a festett világtól
Vállalt uj, nehéz szerepet;
Ott játszott édes, pajzán kedvvel,
Szerepköre bohó volt, víg . . .
Majd elzokogja itt mindlunk
A földi élet könyeit . . .*

*Abrándvilág . . . sok fényes álom
Itt mind sietve elrepül,
Sivár való és gyarló próza
Jut csak ki néki szerepül . . .
E vértfakasztó küzdelemre
Lészen-e vajjon ereje?
Míg ott a tavasz rásugárzik:
Eléri itt a tél dere.*

*A kikelet már tovaröppent,
Sárgulva im a lomb lehült,
Az ifjuság hajh! messzeszállott
S ah! annyi emlék megfakult;
De él a szív . . . lobog a lángja
S él annyi érzés, mely hevit . . .
Jöjj vissza, jöjj szép tavaszálom,
S töröld le forró könyeid!*

*Ősz hajszállal s rajongó szívvél
A színészethez visszatért,
S az örökifju művésznőnek
Fonják fejére a babért . . .
Szerepköre most is víg, pajzán,
S bár annyi álma megfogyott,
Mégálmodja a tavaszt újra,
Ha visszatértek a dalok.*

A telhetetlen színpadi nagyság.

A primadonnákról mondogatják szélteben-hossz-szában, hogy szeszélyesek, telhetetlenek és követelőzők. De talán még a legmakranczosabb és legakaratosabb primadonnát is megszegyenítik azok a felkapott vándorszínész nagyságok, a kik országról-országra viszik művészetüket és a kiknek sohasem elég sem a hir, sem a vagyon.

Egy jellemző kis történetet mondott el egy ilyen követelő színész-nagyságról *Pollini*, a híres impreszárió és színigazgató.

Egy hírneves énekessel tárgyaltam egyszer — beszélt *Pollini* — egy Rio de Janeiroban tartandó vendégjátéka ügyében. A feltételeit következőkép körvonalazta.

— A rendes kiadásaim megtérítése mellett esténként 5000 frank tiszteletdíjat kívánok.

— Helyes.

— Azonkívül egy kocsit állítsanak rendelkezésemre az előadás előtt és után.

— Helyes.
 — A hotelszámla kiegyenlítését.
 — Helyes.
 — Rio de Janeiroban való megérkezésemkor fogadjanak a hatóságok fejei és az előkelőség.
 — Helyes.
 — Hatalmas tapsokat kérek, az első felvonás után hat koszorut és néhány virágadományt.
 — Helyes.
 — Azonkívül kívánom még —
 De már erre felugrottam.
 — Ön kétségtelenül azt kívánja még, hogy a braziliai császár mondjon le az ön javára, ezt azonban nem ígérhetem. Ajánlom magamat!

A jövő hét műsordarabjainak e számunkban nem közölt szinlapjai és szövegei a „Debreceni Szinpad” következő számaiban feltalálható: *Fölösleges férjek* és *Boccaccio* 5. számban (okt. 29.), *Eleven ördög* 2. számban (okt. 8.), *Kis pajtás* 4. számban (okt. 22), *Radnóthyne* 6. számban (nov. 5.)

Vasárnap, 1904. november 13-án este, először
 (Bérletszünet):

Vén leányok.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: J. M. Barrie. Fordította: Mihályi J.

SZEMÉLYEK:

Valentine Brown	— — — —	Palágyi Lajos.	
Richardt, őrnagy	— — — —	Csiky László.	
Spiczter, hadnagy	— — — —	Halász Alfréd.	
Blades, hadapród	— — — —	Iványi Antal.	
Egy verbunkos őrmester	— — — —	Sebestyén Géza.	
Arthur Thomson, iskolásfiú	— — — —	Berzeviczy Etelka.	
Izabella, iskolásleány	— — — —	Várady Józsa.	
Susann Throssell	— — — —	Jeszenszkyne.	
Phoebe Throssel	— — — —	Hahnel Aranka.	
Mary Willaughby	} a Throssel	Arday Ida.	
Fanny Willaughby, a huga		testvérek	Szabó Irma.
Henriette Turnbull		barátnői	Rományi Mária.
Charlotte Paratt	— — — —	Kovács Gizus.	
Harriete, egy bálozó leány	— — — —	Püspöky Rózi.	
Patty, szolgáló Throsseléknél	— — — —	Ebergényiné.	
Egy hölgy	— — — —	Fenyő Józsa.	

Iskolás gyermekek, bálozó férfiak és nők, utcai népség.
 Történik egy kisebb skót városban, a Napóleoni hádjárat idejében a múlt század elején; az I-ső felvonás 10 évvel Waterloo előtt, a többi három felvonás Waterloo évében.

Kezdete 7 $\frac{1}{2}$ órakor.

A „Vén leányok” szövege.

I. felvonás. A Throssel-kisasszonyok szobája. Susan és Phoebe, időskés leánybarátnéikkal beszélgetnek a háborúról. Phoebe képviseli közöttük az ifjúságot: husz éves leány, a kiről nyíltan suttogják, hogy férjhez is megy Brown orvoshoz. Phoebe elmondja, hogy találkozott az utcán Brown-nal, a ki titokzatosan csak annyit mondott neki, hogy egy nagyon fontos dolgot fog vele közölni. Most már valamennyien sejtik, hogy ez a Phoebe kezének megkérésére vonatkozik: az idősebb leánybarátnék irigykedve beszélnek meg a nagy eseményt, a jó Susan-nővér pedig már titokban el is készítette a Phoebe menyasszonyi ruháját. Brown jön és a két nővér nagy meglepetésére bejelenti, hogy felcsapott katonának és megy Napoleon ellen a háboruba. A két leány egyedül marad, Phoebe megtört szívvel, sirva borul a fehér menyasszonyi ruhára. Kívül vonulnak a katonák a háboruba.

HAHNEL ARANKA.

II. felvonás. Ugyanaz a szoba. Tíz év múlt el. A szép kék-fehér leánybutorok eltűntek, helyettük iskolapadok, térkép, tábla tölti meg a szobát. Phoebe és nővére teljesen elszegényedtek és iskolát nyitottak, Phoebe kis gyermekeket tanít. A szép leány tíz év alatt teljesen elfonnyadt, betegeskedik, életunt és fáradt a sok vesződéstől. Megtudja, hogy Brown hazaérkezett a háboruból és az aznapi városi bálon meg is fog jelenni. Brown, a ki a harcban kapitányságig felvitte, de elvesztette egyik karját a harctéren, örömpesve jön régi, jó barátnői látogatására és megdöbbenve látja a nagy változást. A szépséges, göndörfürtű Phoebe helyett vénlányt talál, a kit első pillanatra nem is ismer meg. Annyira hat rá ez a változás, hogy nem is tudja titkolni fájdalmas érzéseit Phoebe előtt és kedveszetten távozik. A két vén leány magára marad, Phoebe kiönti szívének minden keserűségét, tíz évi minden bánatát nővére előtt és bevallja, hogy mindig szerette Brownt. Csak akkor volt boldog, ha a régi időket visszavarázsolva, felöltötte régi fehér menyasszonyi ruháját. Most is megteszi, felveszi a ruhát, ekkor visszaérkezik Brown és nem ismeri meg Phoebe-t, a kit eddig öreges ruhában, főkötős fejjel látott. Phoebe kap az alkalmon és önmagát, mint saját unokahugát: Nellyt mutatja be. Annyira elkápráztatja kedveségével a félkaru kapitányt, hogy az elviszi a bálba.

II. felvonás. A győztes katonák tiszteletére a város bált rendez. Phoebe mindenkit elbűvöl a bálon gráciájával, elmésségével és kacérságával. Mindenki neki udvarol és ő jobbra-balra kacérkodik, mert azt hiszi, hogy Brownnak ez az ifju szeleburdiság fog tetszeni. Ám de a kapitány megvallja, hogy neki a régi csendes, otthonülő Phoebe az ideálja, nem pedig a kacér Nelly. Szegény Phoebe most már nagy zavarban van: szomoruan látja, hogy a haditerve nem sikerült. Hazasiet nővéréhez.

IV. felvonás. A leányok szobája. Brown megtudja, hogy Phoebe és Nelly — egy személy és megtudja, hogy Phoebe csak azért alakoskodik, hogy őt, a kit még mindig szeret, meghódítsa. Erre Brown is megvallja régi vonzalmát és így a legfiatalabb vénlány mégis főkötő alá jut.

Zilahy -- mint polgármester

vagy:

Zilahy és a Kis Pipa.

Ajánlom a tisztelt olvasónak, hogyha e krónikás cikkemnek óditvatu címe szemébe ötlük, olvassa el végig az írásomat, nehogy a debreczeni színház jövő sorsa felett kétségbeesve, komoly aggodalmak lopózzanak színészetért hevülő lelkébe.

Nines még baj, hála Istennek! A kolozsvári, szegedi, kassai, pozsonyi és soproni színházak sorsa ezidőszertint a levegőben és a hatalmas miniszter vaskezében bizonytalankodik, de a mi színházunk jövője már el van intézve és a felől nyugton alhatik mindenki, hogy Zilahy nem pályázik más városra, valamint más város sem pályázik „Zsül“-re.

A legbohémebb magyar színigazgató polgármestersége még abból az időből származik, a mikor Zilahy, mint a legkedveltebb színészek egyike, direktori gondoktól mentesen, nagyon vígan élte napjait kincses Kolozsvár városában.

Mindenképpen jó idők voltak akkor! Nagy volt a hitele abban az időben Kolozsvárt színészetnek és színészek egyaránt. Zilahy az előbbiét emelte művészetével a szinpadon, az utóbbiét alaposan igénybe vette, különösen a „Kis Pipa“-ban.

A *Kis Pipa* nevezetesen igen kedvelt mulató hely volt, a hova Thália püspökei és ministránsai szívesen eljárógattak. Az öreg kis pipásnak egyik legnagyobb híve Zilahy volt, a ki víg nóták és anekdoták közben sok pompás „róssamálit“ és „bornyumálit“ fogyasztott el. Egy hibája azonban akkor is meg volt a színészek s így Zilahynak is: nagyobb volt a mulató kedve, mint a gázsija. Így történt azután, hogy az öreg *kis pipás* megsokalta a dolgot és kijelentette:

— Kedves Zsülem, nem iszal te én nálam más egyebet, mint Szamas vizet addig, a mig ki nem fizeted a cekkedet.

Nagy baj volt ez, mert a „cekket“ nem lehetett csak úgy „hipp-hopp, ott legyek, a hol akarok“ módjára kifizetni, de a *Kis Pipa* nélkül is bajos lett volna az élet.

Gondolt hát Zilahy merészet és nagyot.

Az egyik színházi előadás után, a melyben Zilahy polgármestert alakított, az előadáson használt polgári öltözetében és nagy szakállas, bajszos maszkjában, parókásan, beállít Zilahy egyik kolléga társaságában a „Kis Pipa“-hoz.

Az öreg vendéglős nagy hajlongások között tessékeli a méltóságos megjelenésű urat asztalhoz s csak az tünt fel neki gyanúsna, hogy színész társaságában jött hozzá az idegen. Meg is kérdezte titkon a ciceronetól:

— Kicsoda ez az úr, a kivel ide tetszett jönni?

— Ez? — sug vissza a színész nagyképűsködve — ez a zilahi polgármester.

— Nem rokona Zilahynak, a Zsülnek?

— De még mennyire rokona; az adósságát is ő fizeti ki Zsülnek, ha jó vacsorától és jó bortól jó kedvet kap.

Egyéb sem kellett a vendéglősnek; pompás eledeleket s a legjobb borait rakta az asztalra.

A kitűnő vacsora után feláll Zilahy és hálás köszönetet mond az öregnek, mint a színészek patronusának; a beszéd végén pedig leszedi parókáját, bajuszát, szakállát és szól:

— Most pedig öreg, írd föl a mait is a többihez.

— Jaj nekem! — ijedezik az öreg. — Hát te vagy az, te második Rózsa Sándor? Hogy merted magadat kiadatni a zilahi polgármesternek!

Nyugodtan felel Zsül.

— Hát nem Zilahy vagyok én? hát nem polgármester voltam én ma este? *Látod öreg, így bünteti az Isten a kevélyeket.*

Gonosz.

Hétfő, 1904. november 14-én (B. Bérlet):

TAVASZ.

Nagy operett 3 felvonásban. Duvall és James után írta: Lindau és Wilhelm. Fordította: Mérei Adolf. Zenéjét szerzte: Strauss J.

SZEMÉLYEK:

Csapó Gusztáv doktor, ügyvéd	— — —	Mezey Andor.
Margit, a felesége	— — —	Sugár Aranka.
Hollós Jeromos, Margit apja	— — —	Krémer Jenő.
Czecczília, Hollós felesége	— — —	Havasy Szidi.
Ernő, Hollós unokaöcsese	— — —	Karacs Imre.
Berta, Czecczília unokahuga	— — —	Püspöky Rózsi.
Gál Feri, Csapó irodavezetője	— — —	Iványi Antal.
Anna, szobalány	— — —	L. Rózsa Lili.
Krampatics, vendéglős	— — —	Szilágyi Aladár.
Nácsi, pinczér	— — —	Faragó Ödön.
Szalóki báró	— — —	Csontos Gyula.
A báróné	— — —	K. Hegyi Lili.
Tóni, jogász	— — —	Szabóné Vilma.
Izabella, az elvált asszonyok klubjának elnöke	— — —	Rományi Mária.
Nelly,	} a klub tagjai	Térey Ilona.
Lujza,		Virághátné.
Irén,		Erdélyi Lili.
Mariska,		Gerőfi Rózsi.
Mayer	— — —	Virágháti Lajos.
1-ső	} szobalány	Huber Juliska.
2-ik		Berzeviczy Etel.
Szakácsné	— — —	Szilágyiné.

Csapó irodaszemélyzete, színésznövendékek, modellek, varróleányok, urak.

Kezdeté 7 és fél órakor.

A „Tavasz“ szövege.

Első felvonás. Csapó ügyvéd-irodája télen. Csapó a téli időben elhanyagolja nejét, Margitot. Csak tavasszal enged fel a szíve fagya, de ekkor más nők után is futkos. Margit elhívja anyját, hogy segítsen rajta. Megérkezik az anyós, az após: egy összetört, beteges öreg bácsi, a kit nagy kordában tart a felesége. Az anyós kezébe veszi az ügyeket, kilesi, mint udvarol Csapó a férjétől váló bárónénak és egy italt ad leányának, melylyel kigyógyíthatja férjét. Az öregek magukkal hozták faluról a tenyeres-talpas Anna szobalányt, a kit az ügyvédi iroda személyzete nagy riadalommal fogad és a kire rögtön szemet vet Gál, Csapó irodavezetője.

Második felvonás. Csapó lakása tavasszal. Itt a tavasz, szerelemre nyílnak a szívek. Csapót mintha kicserélték volna: szerelmes a feleségébe, de azért udvarol a bárónénak is. Anyósát ráveszi, hogy menjenek fürdőre a feleségével, az anyós szinten bele is egyezik az utazásba. Csapó légyottot kér a bárónétól, mire örömeiben szabadságot ad az egész irodaszemélyzetnek, mely Gál és Anna vezetése alatt kirándul a zöldre. Utánuk megy az öreg após, Jeromos is, a kit a tavasz szintén megihletett és miután nincs mellette a felesége, ismét fiatalnak érzi magát és udvarol Annának. Kalandra vágyva, ő is megy a vidám társaság után.

Harmadik felvonás. A svábhegyen, Krampatics vendéglőjében. Az egész társaság itt mulat, az öreg Jeromos költségére. Idejő Csapó is a bárónéval, majd Margit anyjával. Már-már nagy családi botrány van kitörőben, mikor Csapó egy hirtelen ötlettel mindent az odaérkező báró nyakába szóz és a párok megbékülnek.

~~~~~

Dal „Tavasz“ operettből.

Énekli: L. Rózsa Lili.

I.

*A köntösöm mutatja azt,
Hogy e lány sült paraszt,
Szívem dobantja félelem,
Magam úgy szégyenlem.
Megállni láttam sok urat,
Mind nevet, rám mutat,
Az asszony nép is így tesszen;
Elvesszem még fejem.
Lehetnék uri dáma, csak
Tégy ég csodát velem!
Magam — szebb lesz így az alak —
Fűsöbe préselem.
Majd lenne tollas kalapom,
Nem járnék én gyalog.
Gyűrűkkel ujjam megrakom,
Igy élnek az angyalok.
Faj Istenkém, ez a Pest beh szép!
Benne úri, fínom a nép.
Ha megsegítnek az egek,
Már én el sem megyek.*

II.

*A legfőbb vágyam énnekem,
Bekössék a fejem.
Falumban van ám sok legény,
Mind koldus, mind szegény,
Subát hord és csizmába jár,
Nem divat ez ma már;
Paraszt kedvemre nem való!
Egy úr, az volna jó.
Ifju legyen, derék, erős,
Legyen milliomos,
A haja szőke, szeme kék,
Nem baj, ha nem okos;
Ajkat disszitse kis bajuss,
S ha vélem andalog,
Nem fogy belőle ki a szuss,
Igy élnek az angyalok!
Faj Istenkém! ez a Pest stb.*

TANAY FRIGYES.

Színházi kérdések és feleletek.

- Mi a görög dráma?
- A mi deficittel zárul. *
- Melyik a leghatásosabb színpadi kosztüm?
- A fügefalevél. *
- Melyik a leghálásabb szerep?
- A melyikben a vetélytárs megbukik. *
- Mi a kontrapunkt?
- Amit, fájdalom, nem lehet rekontrázni. *
- Mi a zeneszerzés?
- Magánokirathamítás. *
- Mi a duett?
- Pizskos konkurrencia. *
- Mikor kell teli hanggal énekelni?
- Mikor a szerződés lejáratában van. *
- Mi a színész ideálja?
- Az előleg. *
- Milyen a jó szende színész?
- A ki eltudja hitetni, hogy csak egy udvarlója van.

Lucián.

Vasárnap, nov. 13. délután: *Eleven ördög.* (Operette), este: *Vén leányok.* (Vigjáték, előszőr).
Hétfő, nov. 14. *Tavasz.* (Operette).
Kedd, nov. 15. *Kis pajtás.* (Vigjáték).
Szerda, nov. 16. *Boccaccio.* (Operette).
Csütörtök, nov. 17. *Radnóthyé.* (Színmű).
Péntek, nov. 18. *Szultán.* (Operette).
Szombat, nov. 19. *Vén leányok.* (Másodszor).
Vasárnap, nov. 20. délután: *Asz édes.* (Népszínmű), este: *A lőcsei fehér asszony.* (Énekes történeti színmű, előszőr).

Péntek, 1904. november 18-án (C Bérlet):

A SZULTÁN.

Operette 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzette: Verő György.

SZEMÉLYEK:

Szelim, szultán	— — — — —	Sugár Aranka.
Bimbasi, a rettenetes.	} basák	— — Faragó Ödön.
Bülbül, a kellemetes.		— — Szilágyi Aladár.
Kaftán, hadsegéd,	— — — — —	— — Virágháti Lajos
Ali, főeunuch	— — — — —	— — Krémer Jenő.
De Forain Gaston, francia követ	— — — — —	— — Karacs Imre.
Roxelane, az unokahuga	— — — — —	— — L. Rózsá Lili.
Délia, görög leány	— — — — —	— — K. Hegyi Lili.
Adelgunda, thüringiai leány	— — — — —	— — Havasy Szidi.
Fatime, rabszolganő	— — — — —	— — Virágháti.É.
Müzzim	— — — — —	— — Paksy József.
1-ső	} apród	— — Váradí Józsa.
2-ik		— — Térey Ilona.
3-ik		— — Csikyné.
4-ik		— — Erdélyi Lili.
1-ső	} bajader	— — Szabó Károlyné.
2-ik		— — Berzeviczy Etel.
3-ik		— — Német Eszti.

Kezdeté 7 és fél óraker.

A „Szultán” szövege.

Szelim, az ifjú szultán búskomor: sem háborúban, sem szerelemben nem telik kedve. Nagyvezéreinek unszolására elhatározza, hogy nagy nőválasztást tart. Bimbasi, a „rettenetes” szmirnai basa hoz számára egy rabolt leányt: Roxelane-t, kit a basa ideiglenesen egy őrtoronyba zár el. Innen Roxelane megszökik s eközben az éppen arra sétáló szultánnal találkozik, ki magát udvari poétának adja ki s Roxelane-t ott marasztalja, hogy nézze meg a szultánt. A nőválasztásnál Szelim Roxelane-t választaná, ki azonban az odadobott se-lyemkendőt elhajtja magától s kijelenti, hogy szerelemből megy férjhez. A szultán, kinek ez a kijelentés tetszik, minthogy ő is viszontszerelmet kíván, cselvetéssel és szép szóval igyekszik megnyerni Roxelane szívét, kit Forrain Gaston francia követhoz adott szava köt. A követ ép a török udvarnál időzik s szerelemre gyullad Délia görög leány iránt, kit Bülbül, a „kellemetes” basa hozott az udvarhoz a nagy nőválasztáshoz. Gaston a görög leány kedvéért lemond Roxelane-ról. Roxelane a háremőr rágalmái miatt rövid időre kegyvesztetté lesz, de ártatlansága kiderül s a szultán, ki már régebben kijelentette, hogy csak egy feleséget kíván, nőül veszi.

Dal „Szultán” operettből.

— Énekli: Sugár Aranka. —

Szeretlek Roxelánom,
Tiéd egész valóm,
Te vagy egész világom,
Te éltető napom.
Ha bájos arcod látom,
Ha szép szemed csodálom:
Csak bámulok,
Csak hallgatok,
Biz' szólni sem tudok.

Kipi, kipi, kipi, azt dobogja szívem.
Kipi, kipi, kipi, hogy szeretlek híven,
Kipi, kipi, kipi, édes drága kincsem.
Hallga hát szavára.
Néma dallamára.
La la la la la la, hogy viduljon kedvem.
La la la la la la, táncra kerekedjem.
La la la la la la la la la la
Ah, édes galambom.
Halljad, mint sóhajtom
Fehér lelkemet,
Szívemet, szerelmemet.
Kipi, kipi, kipi stb.

Színházi pletykák

Reggeli levél.

Haragusznak a Pletykáér
de hát Nállam az mit se ér
mert Ki arra rejá szolgál,
Arról Fránzi vígan Pletykát

tek. Úr! elfelejtettem múltkoriba meg Levelezni hogy még a Mind Szentek estéjén milyen érszékesen Kritikát gyakorolt Mindenkire a Molnár és Gyermekei nevű legszeb Darab miről még 1 állandó Debrecenyi Statiszta barátom is meg jelölte hogy enél job estély nem volt edig az Idény, Ugy is volt mert anyi sirás nem akatt akor sem mikor szegény kristai elvégezését ólvasták iten Ujságból, a Molnárék esetinél Mindenki sírt ki Színhászba volt csak az nem sírt ki nem volt Színhászba — — a Művészek sírtak hogy ebe a szép Darabba kellett jáccani — a Kisértetek sírtak mikor fejr strimflibe mentek végig a Szín Padon — az infekciós Tűzolltók sírtak mikor a fagyos temetőt látták — Főnököm Makkó Úr sírt mikor az új Halássy Művész úr szép rezgésű Drámai szavát halota — csak Én nevettem és montam

— Adig legyek Én Egészséges, a medig es a Molnár fog még köhögni? na nem? — — —

a Szabó Irmuska Nagysádrul megtutták Nállunk hogy nagyon viszi Mindig Elsején a Pénzt a takkarék Pénz Táriba. a Szalaji Úr kinek nagyon kemény a Nyelve monta is egyik Estén — nem jól osztya be a Gázsit a kis Nagysád mert a Bosznaji Úr kaszszájába is adhatna be eccer eccer — — —

halom, hogy a kedves Zitaji Főigasz. Úr mijen kedves volt és küldöt a Rudnyánszky Szerkesztő Úrnak is Minapában 1 nagy Kosár finum Tokajji Szőlőtt. a Rudnyánszki Úr nem adot Kosarat és jó Szőlőtt megete és Levélbe irta

— Köszönöm Zsüli jó Szőlőtt én megetem lelki Fürdalás nélkül mer tudom hogy Te tutad hogy Én

nem leszek it már mikor Te itteni Városba bejössz és nem írhatok jó Kritikkát. hát külgyél ha van még egy Kosáral ?

gondolom ere a Levélre is kap Kosarat Rudnyánszky Ur,

Nyir 1 Házra mentek átt Nehány drámai Művészek a Héttén és ment a Sugóné Nagysád is úgy hogy nem volt ithol most Sugó és Rendező Úr meg volt zavarodva hogy mit tegyen ? és kérte a Kovács Gizike kis Nagysádot hogy bujjék a jukba, Ő be is bujt és keszdet súgni de mikor megláta hogy földön egymás melet fekszenek férfi és női Karok kis najiva Nagysád lesütöte szemit a Sűjyedőbe és elhaltatogt úgy hogy ki keletet szállítani Sugó jukból — akor asztán Szalaji úr válalkozot hogy ő fog Súgni de ő nagyon jól meg van Hízva s most ő nem fért bele szűk Sugó jukunkba — utójjára válalkozott a kis Ilésházi Kisasszony kitől kérdeszte Rendező Ur

— osztán tud maga Súgni Kisasszony !

Ő felelt

— tessék csak Engemet kipróbálni, megint szólt Rend. Ur

— És osztán akar Nekünk Súgni ?

aszt viszonozta Ilésházi

— Hogyne mert Én szolidul akarok Pénzt keresni és inkább Én Súgok Művészeknek minthogy Nekem Súgjanak Csiivillek — — —

Mult Keden estve mikor Aranyvirágot attuk fen volt Nállunk a Szin Padon egy kedves Ujság Iró Ur és ot nézet a mit lehetet és a Rukvandnál is ot volt kívül a mejik elkeritete belül Aranyvirág Nagysádot mikor Ámerikai milliós Főherczegnőnek átalöltöszkődöt és Előadás után aszt monta

— nagyon megvagyok elégedve az Előadással. még ilyen jól nem élvesztem Aranyvirágot? — — —

még szeretnék érdekest írni de kel sietni Sebestyén Ur felköltteni nehogy elkéssék Próbáról és legjobbat jövőre hagyom és

maradok

Fránczi

színházi szereposztó hivatalnok
vált költőgyártó Segéd.

KÉPEINKHEZ.

A budapesti Népszínház kitűnő igazgatójának Vidor Pálnak arcképével nyitjuk meg mai számunk képsorozatát. Hajdanában, évtizedek előtt a debreczeni színháznak és társaságának is kedvelt alakja volt a főváros egyik első műintézetének mai nagytehetségű és közbecsülésnek örvendő igazgatója. Azóta, hogy Debreczenből elkerült, országos kitűnő hírnevet szerzett magának. Előbb utólérhetetlen színművészetével, majd színirodalmi rendkívül becses munkásságával hosszú ideig megmentette a végpusztulástól a színpadi művek különleges magyar válfaját, a népszínművet. De nagy érdemeket szerzett Vidor Pál hatalmas rendezői talentumával is, s a Népszínház az utóbbi két évtized sok dicsőségét és anyagi sikerét köszönheti a nagy munkásságú és általánosan szeretett „Vidor tatá“-nak, egykori főrendezőjének. Most egy éve a válságba került Népszínház igazgatását magára vállalta s ez nagy szerencséje a műintézet-

nek, a mely régi jó hírnevét a Vidor Pál nagy szakértelmű és fáradhatatlan munkásságú vezetése alatt kezdi visszanyerni. — A lap 3-ik oldalán Hahnel Arankának, a kedves vígjátéki szubrettnek képe látható. Színházunknak immár harmadik éve egyik legértékesebb művésznője, a kinek színművészi érdemei egész sorozatot tesznek ki. Élénk és kedves temperamentuma, mindenkori nagy készütsége, megnyerő megjelenése és díszes színpadi öltözékei már legelső fellépéi alkalmával becsessé tették őt a debreczeni színpadon. — Az 5-ik oldalon egy pár év előtti kedves ismerőst talál az olvasó. A Komjáthy regime legkedveltebb színésze, Tanay Frigyes ez. A lapunkban látható kép még a debreczeni Tanayt ábrázolja, a ki megtartotta ma is esinos „bonvivant“ külsőjét, de művészetében és sikereiben azóta nagyot nőtt a „Vigszínház“ deszkáin, a hol ma az első egyike. — Kéry Klára, az ünnepektől diva egy bájos képét mutatjuk be a lap nyolcadik oldalán. A nagy hírű és országos ismert operette-művésznő ezidőszereint — mint jó forrásból értesülünk — nagy és merész tervvel foglalkozik. Bücsút akar mondani a magyar színpadnak, hogy művészetét a francia fővárosban értékesítse. — A 9-ik oldalán a jövő héten is színrekerülő pompás operettnek „Boccaccio“-nak utolsó felvonásbeli „bohóc-játék“ csoportozatát közöljük.

A színházról

A holnapi bemutató. A londoni Vaudville-Theatre-nak volt szenzációs sikerű darabja a Quality-Street, melyet a budapesti Nemzeti Színház mult hó 22-én „Vén leányok“ címmel nagy hatás mellett hozott színre. Barrie J. M. vígjátéka még nagyobb sikert ért el, mint az ismertté lett angol szerzőnek előbbi színműve: az „Egyenlőség“, amely pedig háromszáz előadást ért meg az angol fővárosban. A Quality-Street már túl van a négy századik londoni előadásán. A Nemzeti Színháson kívül a belini Schauspielhaus és a bécsi Burg-színház is siettek megszerezni Barrie e darabját, melyet mindenik helyen igen nagy sikerrel adtak elő. Finom, kedves idyll ez a darab; szinte illatozó, régies hamvú milieuraiz, amelyben csupa szív-ember vonul fel előttünk. Rendkívül kedves, könnyed humorral van telehintve mind a négy felvonás és mire utójjára legördül a függöny, a néző derűs jókedvvel és felüdült lélekkel hagyja el a színházat. Nagy gonddal készítette elő a mi színházunk is a kiváló ujdonság bemutatóját s még a legapróbb szerepeket is elsőrendű erőkre bízta. Hahnel Aranka és Jessenszkyne játszik a „Vén leányok“-at, a férfi főszerep Palágyi kezében van. Az ujdonságtól a színház igazgatósága zajos sikert vár s nagyon valószínű, hogy az illusztris angol szerző új darabja az idej műsorán jelentősebb szerepet fog játszani, mint a mult évadban az „Egyenlőség“.

*

KURY KLÁRA.

A nyiregyházi vendéglőadások. A színház dráma- és vígjátéki személyzete — mint múlt számban előre is jeleztük — e héten kedden és szerdán újabb két vendéglőadásra rándult át a szomszédos Nyiregyházára, a hol színházi-szövetségünk szerződése értelmében a téli évad folyamán legalább tíz előadást tartozik rendezni a debreceni színház igazgatója. A lelkes, szinpártoló nyiregyházi közönség azonban olyan nagymérvű érdeklődéssel karolja fel a vendéglőadásokat, hogy színházunk igazgatójának nem válhatik terhére e szerződési kötelezettség teljesítése. Az utóbbi két bemutatott új darab előadásaira is egészen megtelt közönséggel a nyiregyházi színház s a „Fölösleges férjek“ premierjére még a zenekart is zsöllékkal kellett megtölteni. Ugy a „Radnóthy“, mint a *Beóthy* László kitűnő bohózata nagy tetszésben részesültek; különösen ez utóbbi darab előadása keltette a legjobb hangulatot.

*

A „Lőcsei fehér asszony“, *Faragó* Jenőnek *Fókai* híres regényéből írt énekes történeti színműve előkészületeivel foglalkozik most a színház összes személyzete. Csaknem az egész színtársulat résztvesz az ötvenhárom személyből álló nagyhatású darab előadásában, amelyet nemcsak a regényből ismert tárgy tesz rendkívül érdekessé, hanem a drámává ügyesen feldolgozott mű színpadi látványossága is. A „Lőcsei fehér asszony“ 7 képből áll, a melyeknek következő címei vannak: 1. kép: A „ketterhäuschen“. — 2. kép: *Regina mea!* — 3. kép: *Zsófia*. — 4. kép: *A jégbarlang*. — 5. kép: *Egy halott, aki int*. — 6. kép: *A várt jutalom*. — 7. kép: *Aki a hóhérral is dacol*. — A darabban, melynek próbái már javá-

ban folynak, nagyobb szerepeket játszanak *Fessensz-kyné* (Géczy Julianna), *P. Menszáros* Margit (*Zsófia*), *Palágyi* (Andrássy generális), *Mesey* (Pelargus) és *Csiky* (Fabriczius).

*

A politika és a színészek. Az ország elfogulatlan színházi köreinek megbotránkozására, ma, tehát a következő színházi év előtt pár hónappal, a vidék több elsőrangú színházának pályázati ügye még eldöntetlen, s e miatt négy elsőrendű színtársulatnak legalább *kétsszáz tagja* szerződés nélkül, a bizonytalan jövő kétségei között teljesíti művészi hivatását. A görbén alakult színház-pályázati viszonyok folytán színházunk érdemes igazgatója, *Makó Lajos* is abba a helyzetbe került, hogy várnia kell — Isten tudja meddig! — a belügyminiszter határozatára, a ki négy színház, u. m.: a kolozsvári, szegedi, pozsonyi és soproni színházak jövője felett fog dönteni. Erre vár a debreceni színház művészgárdájának túlnyomó része is. Csak hogy a kegyelmes döntésnek utjában áll a hatalmas politika, a mely nem csak kicsinyléssel nézi, de ma már megsem látja a nemzeti szellem és kultúra holtig vándorló papjait.

*

Felújítások. Az új-operette hiány nyújt alkalmat a színházi művezetésnek több kitűnő régi daljáték felújítására. A sikert aratott „*Boccaccio*“ fölelevenedését egymásután követni fogja *Verő* kedvelt operettjének a „*Szultán*“-nak, ez után a „*Czigánybáró*“-nak, majd a „*Kis alamussi*“-nak, „*Kornevillei harangok*“-nak még ebben, s a „*Görög rabslóga*“-nak a jövő hónapban tervbe vett előadása. Az első négy darabban *Sugár* Arankának lesz módja kiváló ének- és játékművészetét ragyogtathatni. Régebbi híres szerepe a művésznőnek *Szelim* (A szultánban), *Saffi* (Czigánybáróban), *Serpolette* (Kornevilleiben) és *Sarah* (Kis alamusziban), melyekkel egyidőben Debrecenben is és azóta több nagy színpadon nevezetes sikereket ért el.

*

Enyingi Török Bálint. *Szathmári* Zoltán pályanyertes drámájának első előadását e hónap 27-ére tűzte ki a színházi művezetés. Az új darab bemutatására új díszletek és jelmezek is készülnek, s a dráma színpadi próbái egyenletesen haladnak a „*Lőcsei fehér asszony*“ próbáival.

*

Makó igazgató utazása. A színház tevékeny igazgatója, *Makó Lajos* a jövő hét első napjaiban Budapestre utazik, a hol több új darab bemutató-előadását tekinti meg. Távolléte idején a művészeti ügyek elintézésében *Krémer Jenő* fogja helyettesíteni.

*

Az idei szezon első operaelőadása f. hó 29-én lesz, a mikor a „*Trubadour*“ kerül színre.

*

A „Diákélet“ bemutatására nagy előkészületeket tesz a színház igazgatósága. Az érdekes premierre sok új jelmez és díszlet készül. Heidelberg hatást keltő transzparentes látkép-függönyét a színház *Bentheim* Róbert vigszínházi festőnél dandelta meg.

*

Színházi előadás után a legkellemesebb szórakozási hely *Hauer* Berezi „Angol Királynő“ étterme, a hol a közönség színe-java találkozik.

*

Angol női blousokat, férfi fehérneműket és keblengyékét mérték szerint a legszebb kivitelben készít **Békés Lajos** *uri divat kalap és fehérnemű üslete*, (Debreczen, Piacz-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház.)

*

Egész kiállítás van női- és gyermekfelöltőköl Darvas Testvéreknél, a Hungária mellett.

A Magyar Királyi Opera teljes erővel készül legközelebbi újdonságára *Adam-nak* a *Lonjoumeau postás* című dalművére, melylyel a klasszikus operairodalomnak egyik gyöngyét sorozza be az igazgatóság az *Operaház* műsorába. E hónap 28-ikán bemutatják a „*Lonjoumeau postás*“-t, *Arányi* Dezsővel és *Szojer* Ilonkával a két főszerepben és december 6-án bemutatják a „*Kecskepásztornó*“-t, *Dupont* Gábornak pályadíjat nyert egyfelvonásos dalművét; a két főszerepet *Krammer* Teréz és *Anthes* kreálja. Ezt követi *Szendy* és *Szabados* „*Mária*“ című eredeti dalműve.

*

A Nemzeti Színház csaknem minden este premierházak előtt tartja előadásait. Ilyen szezónja talán még sohasem volt a *Nemzeti*-nek. A műsorba büszkén fog legközelebb beilleszkedni *Kemechey* Jenő „*As emigráns*“ című új darabja, a melynek hamisítatlan magyar levegőjét bizonyára épenolyan jóérzéssel szívja majd a közönség, mint a kitűnő író másik, nagy sikert ért darabját. „*As emigráns*“ szerzője — fájdalom! — nem lesz jelen új darabja premierjén, mert beteg fekszik, de a siker híre bizonyosan meggyógyítja.

*

A Vigszínház a mult hét óta estéről-estére „táblás“ házak előtt adta a „*Diákélet*“-et. A világhírű darab teljességgel meghódította Budapest közönségét is és most már kétségtelen, hogy *Mayer-Förster* pompás, poétikus darabjának előadási rekordja vetekezni fog a „*Trilby*“ és az „*Ocskay brigadéros*“ rekordjával. Szépen, nyugodtan készülhet a *Vigszínház* legközelebbi — azaz, hogy legtávolabbi — újdonságára. Ez *Braccó* Róbertnek, a „*Hűtelen*“ híres szerzőjének, „*Frutto acerbo*“ című új darabja, melyet *Heltai* Jenő „*Fanyar gyümölcs*“ címmel fordított magyarra.

*

„BOCCACCIO“ OPERETTŐL A „BOHÓJÁTÉK“ (III. FELV.)

A Királyszínház most a legnagyobb erővel készül a „*Fános vitéz*“-re, melynek bemutatója egyenesen szenzációsnak ígérkezik s melynek a legnagyobb sikert jósolják. Az újdonság közvetlenül *Sarah Bernhardt* vendégjátéka után fog bemutatóra kerülni. Rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik már előre is a nagy francia tragika vendégjátéka iránt, melynek műsorát itt adjuk: ma, szombaton: *Tosca*; vasárnap, 13-ikán: *A kaméliás hölgy*; hétfőn, 14-ikén és kedden 15-én: *A sasfiók* (*L'Aiglon*), szerdán, 16-án: *Fedora*.

*

Máder Raoul, a Magyar Királyi Operaház igazgatójának új operettjét a *Magyar Színház* szerezte meg előadásra. Az újdonság, „*Garnisonmädel*“ címmel mult szombaton a bécsi *An der Wien* színházban *Girardi*-val a főszerepben óriási sikert aratott. *Máder* operettje még ez idei szezónban színre kerül a *Magyar Színházban*.

*

Fedák Sári egy vagy két estén vendégszerepelni fog az *Operaház*-ban „*A portici néma*“ címszerepében, melyben tudvalevőleg *Márkus* Emilia is fellépett, mint vendég. *Máder* Raoul, az *Operaház* igazgatója, jóteknycélú — a nyugdíjintézet javára rendezendő — előadásokra kérte kölesön a *Királyszínház*-tól a kiváló primadonnát. Az érdekes fellépés a tavaszon lesz. *Fedák Sári* számára, ugy halljuk, egy új tarantella-táncot is beékelnek. *A portici néma* előadásába.

Yidéki szinpadok

Janovics Jenő *szegedi* szinigazgató, a ki tudva-lévően pályázatot adott be a *kolossvári* régi színház egyéves bérletére, most pótkérvényében kijelentette, hogy csak abban az esetben reflektálhat a *kolossvári* bérletre, ha az épülő új *kolossvári* szezon első hat-éves bérletének elnyerését is kilátásba helyezik neki. Ilyenformán aligha nyeri el a színházat és így *Makó* és *Komjáthy* esélyei növekedtek.

*

A *temesvári* színházban nagy sikerrel mutatták be *Rajna* Ferencz „*A hajduk hadnagya*” című operettjét, *Környey* Bélával, *Haller* Ilonkával és *Kállay* Lujzával a főszerepekben.

*

A *kaposvári* nyári szinkört a színügyi bizottság *Somogyi* Károlynak a *nagyváradi Szigligeti Színház* igazgatójának ítélte oda.

*

Az *aradi Nemzeti Színház*-ban legközelebb színre kerül *Edmond Rostand* „*L' Aiglon*” című drámája, *Ábrányi* Emil fordításában. Ez lesz a mű első magyar előadása.

*

Pozsonyban e hónap folyamán, egy estén francia előadást fognak tartani. *De Max*, a kiváló művész és társulata „*Hamlet*”-et fogja eljátszani.

*

A *szombathelyi* színházi választmány *Nádasy* Józsefnek, az új soproni szinigazgatónak abbéli ajánlatát, hogy Szombathely Sopronnal lépjen ismét szövetségbe, kedvezően fogadta. E szerint a soproni társulat a jövőre a tavaszi szezont Szombathelyen töltené, ősszel és télen pedig havonként több előadást tartana a szombathelyi színházban.

*

Hódmezővásárhely tanácsához a héten érkezett meg a nagyváradi színügyi bizottsága átirata a tanács-hoz, a melyben a *nagyváradi-hódmezővásárhelyi* színház-szövetség létrejöttét kéri.

*

A *szegedi* színházban mult szombaton és vasárnap vendégszerepelt *Szamosi* Elza, az *Operaház* művésznője. Szombaton a „*Katinka grófnő*”-ben, vasárnap pedig az „*Aranyvirág*”-ban lépett fel.

Külföldi szinpadok

A *milanoi Teatro Liricoban* a napokban zajos sikerrel lépett fel egy, a budapesti közönség előtt is a legelőnyösebben ismert, fiatal magyar énekművész, *Révy* Aurélia. A művész *Giordano* Brune „*Szibéria*” című dalműve fő női szerepét énekelte zajos sikerrel s a *milanoi* sajtó egyhangu dicsérettel magasztalja a *magyar énekesnő* ezüstesengésű hangját, befejezett énektechnikáját és művészi játékát.

*

A *londoni* német színházat az idén *Blumenthal* és *Kadelburg* „*A nagyvárosi levegő*” című bohózatával nyitják meg.

*

A *berlini Deutsches Theaterben* a minap mutatták be *Björnsterne Björnson* „*Dagland*” című új drámáját, a mely az ifjak és az öregek harcát tárgyalja. Csak a harmadik felvonásnak volt sikere; az előadás végén a tapsolókat erőlyesen lepísztegték.

*

Egy *párisi* nagyfőkészekből alakult társaság most egyszerre nem kevesebb, mint *tíz új színházat* szándékozik építeni a francia fővárosban. A színházak egy részét a boulevardokra tervezik, néhányat a külvárosokban akarnak felépíteni. Mind a tíz színháznak egy igazgatója lesz: egy ismertnevű, híres francia színész. A „*Société immobilière des Théâtres Parisien*” — ez az új színházi nagyhatalmasság hivatalos címe — egy telket már is vásárolt: a *Champs Elyséesen*, a régi nyári cirkusz helyén.

*

Slezák Leó, a *bécsi* udvari operaénekes januárban a *milanoi Scala*-színházban fog vendégszerepelni. A művész tíz fellépésért 40.000 líra honoráriumot kap. Mind a tíz estén a „*Tannhäuser*”-t éneкли.

*

Amerikában, a hol annyi a színház, (*New-Yorkban* például 35 színház van) jelenleg rettenetes a színész-nyomor. Különösen sok a szerződés nélkül tengődő segédszínészek száma. Egy *new-yorki* színházigazgatónál egy hét alatt több mint ezer színész és színésznő jelentkezett, szerződést kérve.

*

Az *athéni* királyi színházban bemutatták *Goethe* „*Iphigeniá*”-ját, igen jó görög fordításban. *Oekonomo*, a meiningeni színház volt rendezője, rendezte a darabot.

*

Sudermann Herman új drámát fejezett be, melynek hősnője egy fiatal leány. Az új darab még ebben a szezonban bemutatóra kerül *Berlinben*.

92 92

SZERKESZTŐI IZENETEK.

— **Puritán.** Szép elv, a mely becsületére válik önnek és díszre volna minden férfinak, ha a *lovagiasság* egykori nemes fogalma nem zsgordott volna a párbaj-kodex borítékjai közzé. A színész polgári becsülete a művelt lelkű ember előtt épen olyan értékes, mint bárkié a világon. Azt mondja ön: ismerte egy konzul feleségét, a ki félszemére „bandzsál” volt, de nem hiszi, hogy *minden konzul felesége* „bandzsítana”. Hasonlóval felelünk: mi az ön írásából megismertünk egy tiszta lelkű és eszű embert, de nem hisszük, hogy *mindenkinek* tiszta lelke és esze volna. Ez utóbbi különösen szükséges ahoz, hogy a nyilvánosság színe előtt szereplőkről írt vagy elhangzott élecek szórakoztatásra alkalmas komolytalanságát felismerni s a „bon-mon”-kat valódi értékükre leszállítani tudjuk.

— **M. L. Budapest.** Közönség és mi egyforma örömmel várjuk a kilátásba helyezetteket. Hogy tévedés ne essék, kijelentjük: mind a két dolognak örvendünk, ha elérkezik, mert nemcsak írásában, de igaz-művészetében mi is nagy gyönyörűséget találunk.

— **Nagy leány.** Az orsz. színképezdében mindenkor szeptember végén tartják meg a felvételi vizsgálatot. A felvételnél minimális kor: nőknél 15, férfiaknál 18 év. — Csak az Orsz. Színészegyesület tanácsának engedélyével.

— **Jogász. Eperjes.** Nyomatott levelet küldtünk s a lap is menni fog. De mennyi ideig lehet és lesz munkatársunk?

— **V. J. Debreczen.** Beküldött verse nem üti meg a közölhetőség mértékét. De ezzel nem akarjuk azt mondani, hogy soha sem fog jó verseket írhatni. Csak gyakorolja magát és ne tévessze szem elől egy pillanatra sem a költészettan lényeges szabályait.

— **Dr. B.** Hibásan mondták el. Így történt. Makó, a kolozsvári színháznak az időben nagyon kedvelt művésze és rendezője, jutalomjátékul egy általa fordított jeles francia bohózatot választott előadásra. Ekkor írta egy lap humorosan: „A ma esti jutalmazandó: *Makó*, a darab fordítója: *Makó*, a darabot rendező: *Makó*, a főszerepet játsza *Makó* s így bizonyára lesz ma egy nagy *móka*.”

LAPTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:

KRÉMER JENŐ.

HIRDETÉSEK.

Nagy választék angol és francia gyapjuszövetekben.

Maradékok félárban.

Általános óhajnak megfelelően
Posztó- és gyapjuszöveteket
 legjobb minőségben kicsinyben is árusítunk,
 ugyanoly árban mint nagyban
 Teljes tisztelettel

DOMÁN ÉS KURZ Kossuth-utca 22
 Takarékpénztár épület,
 a kapu mellett. 22

Maradékok félárban.

Maradékok félárban.

DARVAS TESTVÉREK.

Tisztelettel értesítik a t. cz. hölgyközönséget, hogy bevásárlási utjokból hazakerkezvén, **női és gyermekfelöltő** áruházukat az ujdonságok legújabb vivmányaival ruházták fel.

Kiváló tisztelettel

Darvas Testvérek,

Debreczen, főtér, Hungária kávéház mellett.

A Dr. Borsos-féle

Hajszesz és Hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek meg-
 törését, a haj elmolyosodását. — Teljesen ártalmatlan.
 — Elősegíti a haj növést és annak színét nem
 változtatja meg.

1 üveg hajszesz ára 1-2 korona.
 1 téglly hajkenőcs ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits J. gyógyszerárán

Debreczen, Főtér 31. szám.

Ajánljuk a »Schweitzer«-jegyű eredeti

Karikahajós, Central-Bobbin és Singer

HIMZŐ- ÉS VARRÓGÉPJEINKET.

Részletfizetésre is a legolcsóbb gyári áron.

A műhimzésben és varrásban tanítást szakképzett tanítónók által díjmentesen nyújtunk.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

SCHWEITZER TESTVÉREK

cég áruháza Debreczen, Piacz-u. 56. sz.

Goldstein Karolin

orvosilag elősmert

mellfűző különlegességi műterme

Debreczen, főtér.

Párisi és Bécsi
 legújabb szabásu

fűzők

mérték után 6 óra alatt készülnek.

Raktáron legnagyobb
 választék 2 kor.-tól feljebb.

Virágcsokrok, virágkosarak- és állványok,
virító- és szobadisz növények, ravatal- és sirkoszorúk
ÉLŐ- és művirágokból
a legfinomabb ízléssel készítve
rendkívül jutányos áron
kaphatók

Farkas Gyula
műkertésznél

— Debreczen, Piacz-utca —
(Főtözsde mellett.)
Frissen vágott virágokból nagy raktár.

Zongorák, pianinók, czimbalmok, hangszerek

és zene-
művek
kaphatók

Smidt S. zongora raktárában
Debreczenben.

Szinházi cukrász

BUDAI
KÁROLY

DEBRECZEN,

Piacz-utca 9. sz.

A ajánlja mindenkor friss
süteményekkel dúsan
felszerelt cukrászatát.

Kugler dessertek.

Bonbonok
nagy választékban.

FÉLEGYHÁZI JÁNOS

fűszer, csemege, ásványviz és borüzlete
ajánl

czukorka és csokoládé különlegességeket,

Olajos és eczetes halakat,

Mindennemű bel- és külföldi sajtokat,

Valódi orosz és kínai teákat.

Érdeemes a megtekintésre

Gerő József légszesz- és vízve-
zeték-berendezési

MINTARAKTÁRA,

hol a nagyérdemű közönség kényelmére föl vannak
szerelve mintául különféle

fürdőszobák, mosdóasztalok, clozetek és
utcai kirakat-gázlámpák, luszterek.

A felsorolt tárgyak a legnagyobb szakértelemmel lesznek
felszerelve és javítva a legjutányosabb áron mellett.

Kitünő minőségű gázizzótestek
raktáron.

Telefon: 328. szám.

GERŐ JÓZSEF

légszesz és vízvezeték
berendező

DEBRECZEN,
Hatvan-u. 4. szám.

Olcsó árakban ajánljuk az őszi és téli

idényre fegyház-
ban kötött, jó meleg gyermek- és női harisnyáinkat 20
kr.-tól, férfi harisnyák 18 kr.-tól, gyermek alsó trikók
— 25 kr.-tól, férfi meleg alsó ingek és nadrágok 60 kr.-tól,
női meleg keztük, téli, kötött 25 kr.-tól, meleg fiu-sapkák
25 kr.-tól, férfi téli sapkák 50 kr.-tól, női és férfi meleg
comod cipők 60 kr.-tól, gyermek-cipők meleg béléssel,
szőrme-boák, muffok, gamaschnik, rendkívüli jutányos áron.
Fent nevezett cikkek a legolcsóbb kivitelűt a legfinom-
mabbig kaphatók

Fisch Testvérek üzletében, Fötér.

Kérjük a cégre figyelni és azt más, hasonló üzlet-
tel össze nem téveszteni.

Legujabb, Legtartósabb és Legolcsóbb!

Férfi-, fiu- és gyermekruhák

FRANK REZSŐ

Debreczen legnagyobb ruhaárúházában
a **Bika-Szálloda** mellett

óriási választékban vásárolhatók.

Öntött vaskályhák, díszes
tálcázák, fa és szénkosarak, kályha-ellenzők,
kályha-

Meteor szalon-töltő-
kályha,
Friedlandi szénkályhák,

Ezüst-fénymáz, kályhák
befestésére,
Konyhák és konyha-edé-
nyek raktára:

Sesztina Lajos vaskereskedésében

Piacz-utca 23. szám.

EL VAN ÖSMERVE,

hogy a női ruházati cikkek, legujabb
kivitelben, legelőnyösebb áron mellett
szerezhetők be

Asztalos József áruházában
Debreczen,
KOSSUTH-UTCZA 4. SZ.

Angol ruhaszövetek, selymek, francia
flanelek és díszítési cikkekben nagy
választék, **határozott áron.**

Alapított: 1873.

Egyedüli bútorgyár
és legnagyobb bútor-raktár Debreczenben

SCHVARZ VILMOS

cs. és kir. udvari bútorgyáros.

Kárpitos és díszítő. — Szab. asztalok gyártója.

RAKTÁR: Piacz-u. 71. GYÁR: Szalkai-u. 5.

Őszi es Téli == Kabátok == 30 Korona és feljebb.	Cs. és királyi udvari szállító DEBRECZEN Főtér NEUMANN M. a magyar királyi főpostával szemben.	Fekete és Szines == Férfi ruhák == 32 Korona és feljebb.
== Iskolaruhák == fiu és gyermek részére Óriási választékban.		Különlegességek == Szőrme- == árukban. A cég 1845 -ben alapított.

Telefon 296.

CSÁTHY FERENCZ

Debreczenben, Egyháztér 2. sz., a nagytemplomnál.

Ajánlja 10.000 kötetből álló magyar és német kölesönkönyvtárát a n. é. közönség szíves figyelmébe jelen őszi és téli évadra a legillőbb árak mellett.

E tekintetben kellő felvilágosítást nyújt a

kölesönkönyvtár-jegyzéke.

Ezüstszerű kályhák.

Költözködés, kályhabeállítás alkalmára, mint üdvös szert ajánljuk a híressé és közkedvelté vált Braun-féle kályha ezüstszerű festék használatát. Ezen feltűnő festék már teljesen megnyerte mindenkinek az elismerését, — gyönyörű színe a szobának legszébb díszét képezi. — Szaga nincsen. Egy évben elég egyszer festeni, mert a tüzelés nem változtatja meg a színét, sőt szebbé, élénkebbé varázsolja. Egy doboz egy rendes kályhára elég, ára 80 fillér. — Hajdúvármegye és Debreczen kizárólagos képviselője **Pásztor Gyula és Társa** cégnél van. Óvakodni kell az értéktelen utánzatoktól, mert a Braun-féle törvényesen védve és 10189—904. sz. alatt szabadalmazva van.

Megérkeztek óriási mennyiségben a legjobb minőségű **férfi-, női- és gyermekcipők, csizmák, kalapok, sapkák** és férfi divatcikkék, a legfinomabb izlésnek megfelelő áruk, olcsóbban, mint bárhol, kapható

Révész Zsigmond cipő-, kalap- és férfi divat-üzletében

Főtér, városi új bérház, 27. szám.

AMATŐR-OTTHON.

Érdekes újítás. Azon tisztelt amatőrök, kik a **Schwartz-féle üzletben** fedezik fényképészeti cikkek szükségleteit, teljesen **díjtalanul** használhatják a volt Balkányi-féle műtermet, Piac-uteza 81. szám, akár felvételre vagy bármilyen fényképészeti munkára, hol egy tanult fényképész áll rendelkezésükre, valamint egy kitűnő nagyítógép.

KOSSUTH-UTCZAI „Maradékok áruháza“
 a színházzal szemben.

A hol a **legolcsóbban lehet vásárolni** remek női ruhaszövevényeket, vég vásznakat, kartonokat, zefireket, paplanokat, kötényeket, blouzokat, harisnyákat, férfi és női ingeket, alszoknyákat, batisztokat és sok **KOSSUTH-UTCZAI „Maradékok áruházában“** ajándékot, mert az **árak nagyon olcsók.** El ne mulassza senki az alkalmat, mert ezt a nagy kedvezményt csakis a **Kossuth-utcai „Maradékok áruháza“** nyújthatja, a színházzal szemben.

Ajánljuk mindenki figyelmébe **Mentze Henrik**
Ujdonságok Áruházát
 Piac- és Szent-Anna-uteza sarkán

gyermekjátékok, háztartási ujdonságok, műiparú különlegességek és mindenféle alkalmi ajándéktárgyak beszerzésére.

Olcsó szabott árak!
Pontos kiszolgálás!

Rosenberg Albert özvegye és fia
szállítóhivatal és vámközvetítési
iroda, a m. kir. államvasutak részére.

Költözködések elvállaltatnak háztól házig, szabadalmazott butor-szállító kocsinkkal, helyben és vidékre.

Értesítés!

Hogy a legjobb munkásaimat a holt saison alatt is foglalkoztassam, egynehány 1000 darab legfinomabb öltönyt,

télikabátot, rövid felsőkabátot,
stb. készíttettem, melyek mint helybeli saját gyártmányom művészi kivitelben, a legolcsóbb árak mellett kerülnek eladásra.

KATZ HERMANN elsőrangú —
férfiszabó ezég —
Debreczen, Piacz-utca 43. sz.

== Kezdet és kész kézimunkák, ==
congré, canava, filetnee, északi szövetek.

== Himző pamutok és selymek, ==
kézimunka-posztók minden színben.

Előnyomda

a legújabb divatu mintákkal.

= Fogporok, illatszerek, szappanok! —
nagy választékban, legolcsóbb szabott árak mellett.

BENYÁTS EMIL

női kézimunka és rövidáru üzletében,
DEBRECZEN (Tiszapalota.)

Mayer Jenő

fűszer- és csemege-kereskedése

Debreczen

Piacz- és Széchenyi-utca sarkán.

LUSZTIG ÉS BÁN

fűszer-, bor- és gyarmatáru kereskedése,

Debreczen, Simonffy-u. városi bérház.

Gróf Andrassy Gyula mád-gönczei hegyi saját termésű Szomorodni borának egyedüli elárúsítója; ugyszintén Dietzl József csász. és kir. udvari szállító pecsenye és asztali-borainak főelárúsítója. Ajánlja gróf Andrassy-féle Szomorodni borait üvegenként 1 frt 20 kr.-ért, eredeti Dietzl-féle töltésű asztali borait literenként 40 kr.-ért.

Zádor Lajos divatterme.

Női ruhaszövetek, costume selyem posztók, legszebb blousselymek, kész női és gyermekfelöltők, színházi köpenyegek és blousok, valódi szörmeáruk minden finomságban.

Női ruhakészítési műterem
Kossuth-utca 11. sz.

Üzlet-
helyiség változás!

Képzett iparos a nagyhangu hirdetésekkel szemben csakis szolid alapon ismeri üzlete vezetését, úgy árak, mint kiszolgálás tekintetében és ezzel kívánja biztosítani megrendelője bizalmát továbbra.

Angol
és francia
Divat-szövetek
raktára.

Antal Vincze

férfi szabó

Kossuth-utca 17. szám.

A gázkandallóval való fűtés

legszebb, legbiztosabb és legjobban

szabályozható

nem füstöl, nem kormoz,

nem szemetel.

nem rontja a levegőt,

disziti a lakást

nem drágább a fatüzelésnél.

Berendezése megrendelhető:

a légszeszgyárnál.

Minden bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességek,

illatszerek, szappanok, arczenőcsők, arczcrémek, általában véve minden hirdetett cosmetikai cikkek főraktára Debreczen és Hajdumegyében

Dr. Rothschnik V. Emil utóda

GRÓSZ NAGY FERENCZ

gyógyszerész, »Aranyegyszarvu« gyógyszertár
Kossuth-u. 8. sz. (A színház mellett.)

Bészler és Dávid

vaskereskedése (Piacz-uteza 7.)

**Konyhaberendezési tárgyak
nagy raktára.**

☞ Minden a legolcsóbb árban. ☞

**Legszebb
férfikalapok, fehérneműek
és nyakkendők
Feketénél.****KONTSEK GÉZA**

elsőrangu fűszer-, esemege- és borkereskedés

DEBRECZEN, Kossuth-uteza.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát friss eseme-
gékben, chinai és orosz teák, rumok, likő-
rök, teasütemények, halak, rák, caviár stb.Van szencsém a n. é. közönség becses
tudomására hozni, hogy helyben

Simonffy-u. 2. sz. a (Városi bérház)

vászon, kanavác és kézműáruüzletetnyitottam, a hol a már említett czikken kívül,
minden a háztartáshoz szükséges más czikkeket
is raktáron tartok. Midőn tehát a jó anyagnak
leendő kiszolgáltata-
sáról a nagyérdemű
vevőközönséget már előre is biztosítom — ma-
radok szives partfogását kérvekiváló tisztelettel **GOLDSTEIN SAMU**
SIMONFFY-U. 2.vászon és kézműáruüzlete.
Egyedüli raktár kristály-vásznakban!

SR SR SR

Uj üzlet!

SR SR SR

SR SR SR

Uj üzlet!

SR SR SR

GŐZ-MOSÓDA

Széchenyi-u. 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-koesi.

Debreczen

A legszebb fényképek Letzter József műtermében készülnek.

Piacz-u. 44.

Prelovszky Andráselsőrangu katonai és polgári szabó-üzlete, bel- és külföldi szövetek, valamint hadi felszerelési
czikkek nagyválasztéku raktára**Debreczen, Kossuth-utca 4. szám.**Elvállal legujabb szabásu és a legnagyobb igényeket is kielégítő katonai, vasuti és sport
egyenruhákat, polgári öltönyöket, valamint magyar, dísz- és viselő ruhákat, papi reverendákat,
palástokat és fővegeket stb. a legjutányosabb árak mellett készítek. Gyászöltönyöket, valamint
vidéki megrendeléseket 24 óra alatt elkészít.**Ugy tényleges, mint tartalékos tiszték és egyéves önkéntesek**a lelegeánsabban, szabály szerint, kiváló olesó árban felszereltetnek. Az anyag
jó minőségéért, valamint előírás szerinti elkészítéscéért felelősséget vállalok.

Árjegyzékkel és felvilágosítással készséggel szolgálók.

ETERNIT-PALA AZBESZT CEMENT-PALA

HATSEK LAJOS SZAB.

Gyár: NYERGES-UJFALU.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag

ETERNIT-MŰVEK
KÉPVISELETE ÉS RAKTÁRA

LUKÁCS VILMOSNÁL

DEBRECZEN
HATVAN-UTCZA 5. sz.

Elsőrangú referenciák. Jótállás. Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. Kérjen ismertetést

Cziczákat,

nyak Boá és Muffokat kap-
tam a legolesőbbtől a legfino-
mabbig és azokat igazán ol-
csón árulom. Minden 5 frtos
vásárlásnál egy életnagyságu
fénykép nagyobbitást adok
1 forint 50 krajczárért.

Mostan érkeztek

gyönyörű szép női kockás
és sima ruhaszövetek, bar-
chettok, flanellok (Wellesz)
olyan mintákban, a milyen
eddig egyetlen egy üzletben
sem volt.

Maradék Áruház

Picz-utca 19.

„Bika“ szálloda mellett.

Minden olcsó és
semmi sem drága.

Képkerekezés.

Üveg- és porcellánraktár

Debreczen, Piacz- és Hatvan-utca sarkán.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget,
hogy gazdagon berendezett áruházamba mindenféle
háztartási cikkek nagyválasztékban érkeztek s
azokat **olcsó árban** boesátom nagyrabecsiült
vevőim rendelkezésére.

Asztali lámpák: bronz, és
nickel talppal;

Függőlámpák: ebédlői-, szalon- és
háloszobák részére;

Karlsbadi porcellán és angol fayence:
ét-, moeca-, kávé-, theáskészletek; mosdók
nagyválasztékban; boros-, vizes-, likörös-
és söröskészletek;

Tükrök csinos diófakerekekben.

Alkalmi ajándék tárgyak:

chinaezüst talpas tálak, gyertyatartók, cukor-
tartók, majolika dísztalak, nippok, gardinettok,
virágvázák, virágállványok, faldíszek, szivar-
asztalkák, pálmaoszlopok.

Különös gond és figyelem fordítatik

Menyasszonyi kelengyék

összeállítására.

A n. é. közönség további pártfogását kéri
tisztelettel

Lám Sándor

üveg- és
porcellán áruháza.

Vendéglői és szállodai berendezések.

Férfi divatárak,

női és férfi, pécsi keztyük,
péncz, szivar és levéltárczák,

Angol és solingeni
zsebkések, ollók,

Női kezitáskák,

Lavaila bőrkabátok,
nagy választékban, **olcsó**
árak mellett kaphatók

BORSOS KATA

műiparárú üzletében,
Debreczen, Városház.

Őszi és Téli

Felöltők

Színházi köpenyek, gyermekruha különlegességek gaz-
dag választékban és mesés olcsó árért a

PÁRISI DIVAT-ÁRUHÁZ-

ban szerezhetők be.